

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izjemni ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“.

Opravništvo, na katero naj se blagovoltijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Kranjski deželni zbor je razpuščen!

Včeraj v sredo 23. maja je prišel v Ljubljano telegram, ki je nas narodnjake premočno iznenadil in jako osupnil.

„Wiener Zeitung“ prinaša uradno novico, da je kranjski deželni zbor razpuščen.

Kaj to pomeni?

Zakaj samo kranjski, in zakaj zdaj? Zakaj se nij čakalo do jeseni, ker potem sam ob sebi miní, ker je uže itak zadnje zasedanje imel?

Odgovor na ta naša vprašanja nam postaje jasen, če se domislimo, s kako drzno gotovostjo so nemškutarski poslanci, zlasti g. Vesteneck, v zadnjem deželnem zboru govorili, in s kako smelostjo je njihov organ potem novinarsko ponavljal, da narodnej večini v kranjskem deželnem zboru mrtvaški zvoni, da bode pri prihodnjih volitvah nam nasprotna stranka zmagala!

Tedaj na nagloma, ko se nijsmo nadejali, imamo volitve na Kranjskem.

Nam nasprotna stranka je pripravljena, — mi ne.

To je za našo stranko iznenadenje, osupnenje!

Zato pa v naglici opozorujemo vse prijatelje narodne stvari na deželi, da brž, nemudoma, začno delo, da čuvajo in opomnijo brž volilce, da ne propademo pri prvotnih volitvah.

Le največje delovanje, največja sloga nas reši sramote, da bi izgubili zadnjo zbornico večino v velevažnem narodnem zastopu dežele.

Kakšne manevre naši nasprotniki ra-

biti nameravajo, kaj imajo pripravljeno, ne znamo še. Ali to vemo, da če vsak narodnjak v svojem krogu svojo domovinsko sveto dolžnost stori, bode kljub vsemu vendar le zmaga naša slovenska! Brzo na delo! Ne udajmo se!

Vojska.

Z bojišča denes nij nič novih poročil važnejše vrste.

Rusi so na Dunavu zasedli Oltenico, Turki nijso niti braniti jim poskušali. Rumunci so jih tam srčno pozdravili, pa odmarširali drugam.

Rumuni in Rusi so vse priprave storili, da bodo iz Kalafata ven bombardirali Vidin.

Ruski car misli 26. t. m. k dunavskej armadi priti.

„Praviteljstvenij Vjestnik“ objavlja sledeči telegram vrhovnega poveljnika kavkazke armade o vzetju Ardahana: „Čast imam, Vašemu carskemu Veličestvu povodom vzetja Ardahana čestitati. Ravnokar sem od generala Loris-Melikova dobil sledečo depešo: Utvrdenja arдахanska, tvrdnjava, 60 topov, veliko provizije in municije, tabor za 14 bataljonov Turkov in citadela leže pred nogami Vašega Veličestva. 17. maja od 3. do 6. ure popoldne je naša artilerija v zidove tvrdnjave naredila brešo. Ob 6. je bil napad z regimenti Erivan, Tiflis, Baku in sè sapérji. Sovražnik se napadu nij mogel ustaviti, pobegnil je in pustil veliko trupel. Kljub temu je konjica sovražnika proganjala. Ob 9. uri so naši vojaki šli po vsem mestu, kakor tudi po tvrdnjavah in so mej zvoki narodne himne navdušeni praznovali zmago. — Ruska zastava se je po vseh utvrjenjih nasadila. — Naše izgube še nijso natanko znane; misli se, da je 1 častnik in 50 vojakov mrtvih, 4 čast-

niki in 180 mož ranjenih. Jaz ne morem prehvaliti hrabrosti in hladnokrvnosti naših mladih vojakov in dobre dispozicije, ki so jih oficirji narejali. Danes bode v sredi utvrjenj v navzočnosti vojske slovesna služba božja.“

Začetek turškega razsipa in mi.

Še predno je ruska vojska prestopila silni Dunav, uže se je pokazal prvi vspeh njen, prvi veliki kamen se je odkrušil od mogočnega nekdanjega poslopja otomanske turške države: Rumunija, sicer samo malo še, ali vendar še zvezana s Turčijo, izrekla je slovesno v obeh zbornicah svojega parlamenta, da je od slej neodvisna, samostalna država. To je najvažnejša novica binkoštnih praznikov. V zbornici rumunskih poslancev je namreč minister Cogolniceanu rekel: „Mi smo svoboden, neodvisen narod, da pa se naša neodvisnost prizna, moramo svojo stvar pred Evropo zastopati.“ Zbornica je potem enoglasno sprejela ta le dnevni red: zbornica na znanje jemlje, da je vojska mej Rumunijo in Turčijo napovedana, da je vez mej obema državama raztrgana in da se s tem oficijalno posvečuje jednoglasno zelena neodvisnost dežele. Isto tako resolucijo je sklenil senat, to se ve s pristavkom, da se Turčiji ne plačuje več danj, temuč privrže k vojnemu proračunu in pa da se ustanovi nov rumunski orden „zvezda Rumunije.“

Mi Slovanje privoščimo Rumunom neodvisnost, da si je sami nijso zaslužili. Da so zdaj v akcijo stopili, ko jim Rus glavno delo opravlja in so mu le mala senca, to nij zasluga. Bila bi pač zasluga in slava jim velika, ko bi bili tačas junake se izkazali in neodvisnost proglasili, ko je junaška Srbija sama

Listek.

Prizigalec.

(Roman, v angleškem spisala Miss M. Cummins, poslovenil J.)

Drugi del.

Deseto poglavje.

(D. Lj.)

Predno se je mogla izgovoriti, pritekla je Neta Grysworthova vsa polna šal in dobre volje. Nastolivši se na Jeričino ramo, rekla je šepetaje, a vendar glasno dovolj, da jo je lahko slišal ves mali krog:

„Jerica, tako ljubeznjivo se postavljajo le na skrivnem. Čudim se, da tako ginljive prizore predstavljate ravno pred vrantí.“

Te besede nijso zmanjšale Jeričine zadrege, da, neizmerno so jo pomnožile, ko je doktor Jeremija zgrabil Neto za roko, ker je hotela otiti; zahteval je, naj mu pove, kar je hotela

reči z onimi besedami; rekel je tudi, da sumiči uže na Jerico ter hoče vedeti, s kom je bila šla.

„O, z nekim vitkim mladim čestiteljem svojim, ki je po njenem odhodu ostal na mestu ter gledal za njo, dokler se nijsem jela bati, da ga je neusmiljenka spremenila v kamen. Gospica Jerica! kaj pa ste storili ubogemu možu?“

„Nič,“ odvrnila je Jerica; „rešil me je, da me nij povozil mali voz na železnici, ter me je potem spremil domov.“ Jerica je odgovorila jako resno; vsakrat bi se bila lahko z Neto smijala in šalila, a sedaj jej je srce preveč težilo. Doktor vendar nij opazil njene rastoče razburjenosti ter je šalo nadaljeval.

„Jako romantično! Preteča nevarnost! Rešitev! Samoten sprehod, kjer se skrbno ogiblje starega doktorja, ki bi bil lahko motil ljubki tète à tète! — Razumem!“

Jerica je zarudela kot kuhan rak, sku-

šala je v svojej sitnej zadregi stvar pojasniti ter je jecljala, da nič nij vedela, da se ne more spomniti — —

Helena Grysworthova jo je bistro pogledala, Emilijo so prešinile skrbi, Neta pa, ki se je njene zadrege nekoliko veselila, nekoliko pa jo obžalovala, jo je vlekla v sobo k zajutruku, rekoč:

„Jerica! Pustive to v miru, saj na vsem pač nij nič posebnega.“

Pri zajutruku bi bila rada zakrila svojo zadrego, a tajiti nij mogla, da jej nikakor ne diši. Zelo veselilo jo je, da je Emilijo po zajutruku smela spreniti v njeno sobo, kjer jej je na drobno povedala, v kakej nevarnosti je bila in kako jo je rešil gospod Filip. Nje prijateljica je bila na videz zadovoljna ter jo je pustila v miru. Jerica jej je čitala iz neke knjige, katero jima je posodil ta gospod; tega jej vendar neprijazna osoda še zmerom zavi-

v dolgih štirih mesecih krvav in trdovraten boj borila proti celem Turčiji. Tačas može izkazati se so Rumuni zamudili, zdaj se jim je lahko šopiriti.

A kakor rečeno, veselimo se tega dogodka, ker je početak razruševanja turške države, tega glavnega kola v telesu Slovanstva, tega glavnega zadržka razvoja južnega in severnega slovanskega sveta. Srbija ne bode mogla niti hotela danj plačevati in odvisna biti, če Rumunija nij. Z isto, da z večjo pravico bode srbska narodna skupščina Srbijo za neodvisno proglasila. Magjari bodo sicer zaškripali od jeze, ali avstrijski Slovani, mi večina v monarhiji, bodemo jim iz srca privoščili svobodo.

Da bode Avstrija, precej kadar bode Rusija Bulgarijo zasela in iz nje naredila tudi neodvisno slovansko bulgarsko državo, — osvojila Bosno, to je za nas, kakor gotovo. Magjari in razni ustavoverski nemškutarji dozdej niso mogli — hvala Bogu! ustavljati takih stvari, pa ga bodo mogli še menj ustavljati od slej. „Slovanski element“ bode v naši monarhiji vendar le pomnožen, za vse drugo bosta skrbela duh časa in bodoča sreča našega roda.

Čitamo sicer v magjarskem „Pester L.“ in v judovsko-prusko-nemškeji ter ustavovernej „N. Fr. Pr.“, da so narodi (!) naše monarhije razburjeni in vzmirjeni (!?) zarad tega, ker je ruska vojska tako blizu naših mej, ali čudimo se le predrznosti teh ljudi, da se upajo v imenu „narodov“ naše monarhije govoriti, torej tudi v imenu nas Slovanov, ki se ruskih vspehov samo radujemo in rusko orožje tu doli na mejah le blagoslavljamo — kar vedno in glasno ponavljati je dolžnost avstrijsko-slovanskega novinarstva.

Nemšk glas o slovanskeji stvari.

Z Dunaja 20. maja. [Izv. dop.]

Naj zopet bralcem „Slov. Naroda“ naveden dokaz, članek prestavljen iz nemškega časnika, na Dunaji najrazširnejšega, ki je bil od nekdej zoper Turke — kako si ta nemški list misli o dogodjajih v orijentu. Dogodjaji tu navedeni so objektivno posneti in vidi se temu nemškemu listu, ka je sicer zoper Slovanstvo, a ipak bode znal z dovršenimi čini računati. — Evo „Tagblattovega“ članka:

„Dve sili bojujete se proti Turčiji, a pri

tem ne mislimo na Rumunsko, ki mora vsled turške gluposti ter evropske nespretnosti bojevati se v zvezi sè severnim velikanom. Ti dve sili ste oficijalna ruska država in panslavizem (vseslovanstvo). Ti dve sili sti sedaj zvezani, podpirati se jedna drugo v vojevanji, vseslovanstvo goni rusko ljudstvo v ostrov, ono hojeva pred rusko armado, puntu prižigajoč plamena v Turčiji, od druge strani je delovanje slovanskih komitetov (odborov) pod zaščito ruskega državnega prapora. Ti dve sili pak niste složni (!?) v ciljih. Ruska država če rasti na uplivu, moči in ozemlju, i dvojbe nij, ka morajo ta teženja priti v kolizijo z interesi Evrope (!?) Mnogo ozbiljnija je opasnost za Evropo v — vseslovanstvu. Diplomacija sè svojo veloljubnostjo se more sicer še tešiti, ka bode Gorčakovljeva politika pridržala si vrhovno oblast; a narodi Evrope bojé se ter imajo prav ka morejo do zmage Aksakovega ideje. Svest proteče opasnosti je tu, in evropska neutraliteta je prikazen neobična, da začudljiva.

„Vseslovanstvo zadeva v neslovanski Evropi povsod na protivje, a treba je posebnega tolmačenja, ka je naprotiv temu vseslovanstvo moglo bezkazno podjeti vojno zoper Turčijo. Krivda je na prijateljih Turčije, akoravno slednji zatrjujejo, ka so, kot nekdej kapitolske gosi, o pravem času oznanjevali opasnost. Se ve da so prijatelji Turčije mnogi kaj pisali zoper Rusijo; a istodobno so tajili ozbiljnost v vzhodu in v svojej domišljenosti obdarili so Turčijo s toliko močjo, s toliko silami, da je rusko podjetje uže naprej moralo smatrati kot smešno in bedasto. Da je vendar izbruhnila vojska, dokazuje, ka niste imeli mnogo sličnosti mej soboj turška dialektika in istinitost. Iz nalično napačnega teorema proizšla je diplomacija. Verovala je moči in tvrdosti pariške pogodbe in tradicij, ki so v zvezi s to pogodbo. No, in sedaj je vse to se izkazalo kot ničeva in vesma nemožno je bojevati se za — fantazme. In baš temu naključju zahvaluje Rusija prostost v svojem delovanji.

„A ne tikoma obsodbe Rusije in slovanskih teženj obstoja razlika nazorov v Evropi, iluzije turkoljubov nahajajo upornost. Bilo je čudovito zahtevanje od knjeza Gorčakovega, da je Evropa svoje interese identificirala z onimi Ruske; a tudi interesi. Vse je na mestu,

(?) kar se pravi o opasnostih protečih od Rusije; a ničeva fikcija je, ako se trdi, da se more še kaj opraviti poskušanjem braniti pariško pogodbo. Za lenega duha je vsakako najugodnejše iskati vse svoje zavetje vzdržanji — turškega cesarstva; ali praktično ne da se s tem ničesa početi. Kakor je bila brez cilja politika, da so hoteli papeštvo upotrebiti za ščit proti narodnemu gibanju v Italiji, isto tako tudi nij sultanstvo nikakšen jez več proti slovanstvu. Kalno (!) valovje slovanskega poplava kliče na upor (?), ali turška zagrada nij nič več zavetje proti uže davno znani opasnosti in neutralnost Evrope je izraz izznanja, kojemu nij se moglo protiviti. Obžalovati je, da se nijsmo (Nemci) uže privadili na vse posledice ovega izpoznanja; ko je bil še čas, bi se bilo moralo z brzo razrešitvijo vzhodnega vprašanja staviti jez proti slovanski invaziji. (Torej uže prepozno!) Privoglanje na status quo je uzrok, da Rusija v trenutku okupira vshod, da je vslovanstvo vojujoča sila. Nezadovoljna vzhodna ljudstva podajajo se pred očmi le ruska krdela imajoč, v rusko (?) naročje.“

„Mi smo si vedno objektivno račun narejali o dovršenih dogodjajih, in tudi sedaj moramo kazati na opasnosti proteče nam (Nemcem) od vseslavjanstva. Avstrija je tu v strelnej črti (?) in tok dogodjajev ima za nas najintezivnejši, najneposrednejši interes, bolje torej nego za drugo Evropo. Sicer si je tudi Angleška postavila meje za svojo neutralnost; določila je tudi ona pogoje za svoje neumešavanje. Kakor se nam poroča, naročilo se je tudi lord Loftusu, ko je imel oddati lord Derbyjevo oporno depešo, da objavi pet točk, kojih se ima držati Rusija, ako noče, da twji Angleška stopi v akcijo. Sledeče so te točke: 1. Carigrad ne sme biti predmet ruskega napada; 2. Rusija ne sme si osvojiti ozemlja blizu Dardanel; 3. sueškega kanala ne smejo se dotakniti vojne operacije; 4. tudi Aleksandrija mora ostati ovarovana vojnega napada; 5. Rusija vzdržuje se osvobjenja ob perziškem ozemlju. To je pet prstov angleške neutralne roke, in kakor je kazno, skrbi Angleška največ zato varovati svoje interese, mej tem ko hoče Angleška strogo neutralnost varovati mej dogodjaji na balkanskem polotoku.

„Mi smo uže naglašali protivje mej ruskimi in avstrijskimi interesi; mi bi tudi ne mogli odobravati, da bi Avstrija svoje

rala, da nij našel prilike, pri katereji bi se bil predstavil Emiliji.

Minol je ves dopoldan, a Viljema nij bilo nikjer. Jerica je bila polna upanja vsakrat, kedar je šel kak strežaj po prehodu; in kolikokrat je kdo trkal na duri, kar se je pred kosilom godilo po gostem, tresla se je tako, da je komaj odprla. A nikdo je nij poklical v govorilnico. Do polu dne je mrzlična razdraženost rastóčega upa in prevarane nade temno porudečila njeno lice in kar je bilo prav naravno, močno jo je bolela glava. Ker je vedela, kako krivo bi tolmačili njeno vedenje, ki bi s kakim izgovorom koli ne prišla h kosilu, trudila so je na vso meč, da se je tako skrbno kot navadno napravila. Ko je šla skozi predsobo na svoj sedež, nij bilo čuda, da so temno rudečico njenih lic in svit razdraženih, temnih njenih oči opazili še drugi, ne le gospod Filip, ki je nekoliko od nje sedel ter je neprenehoma ostro opazoval, dokler je ostala pri mizi.

Enajsto poglavje.

S polnočnega neba, mirnega gleda samó
Na ranjeno srce usmiljeno, večno okó.

Jerica je šla precej po kosilu v svojo sobo, ko hitro je videla, da se je Emilija živo pogovarjala z gospo Grysworthovo v družbini dvorani. V sobi je našla lep šop najbolj izbranih cvetic, katerega bi bila jej hišina kot je rekla, morala sama izročiti. Precej je slutila odkod so prišle, ter je vganila prijazne in blage nagibe, katere so napatile darovalca, da jej je daroval tako prijetno in ugodno darilo. Čutila je, da če je sme kdo milovati, milovati je sme gotovo gospod Filip, od katerega to ložje prenaša, nego od katerega družega.

Kljubu Netini opombi nij mislila ne trenotek, da bi jej bili drugi nagibi, ne pa gola blagost in milost naklonili lepe cvetlice. Tudi nij imela nobene pravice na to. Gospod Filip se je proti njej vedel bolj kot oče, nego kot ljubimec; in če prav ga je držala za mnogo

cenljivega prijatelja, imela ga je vendar le za takega, ter nij mislila, da jo on opazuje z družega stališča. Dejala je cvetlice v vodo in vrnivši se v družbino dvorano se je silila govoriti o nepomenljivih predmetih, dokler je nij rešila razhajajoča družba, ki je po nekoliko hotela izjezditi, po nekoliko se voziti, po nekoliko pa malo zaspati. Mej zadnjimi je bila tudi Jerica, ki se je Emiliji izgovarjala, da je boli glava. A spati nij mogla in počasi jej je ginil dan.

Prišel je večer in z njim nujno povabilo, da bi Jerica spremila doktorja Gryswortha, njegovi hčeri in Petrancourta h koncertu, ki je bil napovedan v gostilnici pri Zjedinjenih državah. Zato se je zahvalila, ter je ostala pri svojej odpovedbi, če ravno so se močno trudili, da bi jo pregovorili. Čutila je, da bi jej bilo nemogoče pretrpeti tak dogodjaj, kot denes zjutraj, — izdala bi se gotovo. Ker je minol celi dan, in Viljem nij nikakor skušal

vojne sile varovala samo na hasek Angleške.

„Naša zadača je varovati svoje (torej avstrijske) interese in ne oziraje se na to, kakov je tok dogodjajev v orijentu, osigurati prosto reko Donavo. Pokazalo se je, da države, ki so na ozemlju spodnje Donave, nemajo zmožnosti dati kacegagod dovoljnega poroštva avstrijskim interesom.

„Ako je Donava reka istinito prosta pod avstrijsko zaščito, potem je Donava tudi ločilna zona v sredini slavjanskega ostroga, slavjanskih vojnih sil. Politični kakor ekonomični interesi Avstrije zahtevajo spremenitev v položaja spodnje donavskega obrežja i o tem težnji smemo računati tudi na pomoč Nemčije; kajti tudi v Nemčiji skrbi se naj več za to, da je Donava prosta, da je pod zaščito avstrijskega prapora do svojega ustja, do morja. —

V tem članku pripoznava torej Nemec: 1. da je oficijalna Rusija složna z velikansko večino svojega naroda (kot bi to imelo biti i drugod); 2. da se slavjanstvu ne dadó več vspešno staviti zapreke; 3. da se oficijalna neslavjanska Evropa ne protivi težnjam ruskim, oznanujoč svojo neutralnost; 4. da namera vzdržanja Turčije ne more zaprečiti razširjajoče solidarnosti slavjanske; 5. da so turkofili sè svojem bezumnim klevetanjem na Ruse slavjanstvu samo hasnili; 6. da ima Avstrija največi interes pred vso Evropo, varovati svoje interese v orijetu; 7. da svojih interesov Avstrija nema braniti z Angleško (kar je tudi „Slov. Narod“ naglašal); 8. da tega tudi ne dostigne s podpiranjem Turčije (kar bi naši židovski Nemci, Magjari i nemškutarji tako radi imeli); i 9. da se položaj i razmere držav v orijentu morajo (tudi na avstrijsk interes) predruožiti, (kar se zлага s zadnjim ciljem Ruske i slavjanstva sploh). R. P.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 23. maja.

Češki študentje na praškeji univerzi so poslali moskovskemu slavjanskemu odboru zahvalnico, da je on v tem velevažnem času pravi pot pokazal Slavjanstvu in Rusiji in da tako vrlo podpira slavjanske brate na jugu v njih borbi za svobodo. „Denes vam moremo le z besedami zahvaliti se, ali upamo tudi, da pride čas, da z deli pokažemo, kar plameni v našem srci: vroča hvaležnost do vas in bratovska ljubezen do Slavjanstva.

jo najti, bilo jej je za ves svet nemogoče, nastaviti se, da bi ga srečala in da bi je Viljem morebiti v napolnjeni dvorani nij našel in izpozna. Ne, — hotela je čakati. Vsakakor ga bode kmalu videla, v sedanjih okoliščinah pa bi ne vedela, kako naj bi ga sprejela. Hotela je rajši nekoliko dalje ohraniti svoj incognito.

Šli so tedaj brez nje; sledili so jim mnogi drugi iz gostilnice; na pol prazna dvorana družbina je bila jako mirna, kar je Jerici zelo dobro delo, ker jo je bolela glava ter je bila nemirnega srca. Bolj pozno v večer se je predstavil Emiliji nek duhovnik, bolj starikast gospod, ter se je z njo pogovarjal. Gospa Gysworthova in doktor Jeremija sta se pogovarjala mej soboj, gospa Jeremijeva je kima. a in Jerica, misleča, da je ne bodo pogrešili, se je izmuznila iz sobe, da bi nekoliko posedela pri solnčnem svitu. Kar jo je gospod Filipš našel v predvežji.

Vnanje države.

Iz Moskve se poroča, da so ruski trgovci v orlovskem okraji sklenili mej vojsko vse trgovinske zveze z Angleži pretrgati. Tudi moskovski gremij bode enako izjavo od sebe dal.

V Srbiji so odredene volitve za narodno skupščino. — Za vojsko se vedno pripravljajo. Na Timoku in pri Negotinu se delajo utvrdbе. Mogoče, da bodo Rusi tudi skozi Srbijo šli v Turčijo. — Begunecv iz Bosne vedno več prihaja. Beda njih je velika.

V Cetinje je prišel 16. t. m. ruski general Rihter s svojim tajnikom, Bezobrazovim.

V Carigradu so imeli ministri 20. t. m. 5 ur dolgo posvetovanje o položaji vojske v Aziji. Sklenili so vse čete, ki prihajajo v Carigrad, k azijskeji vojski poslati.

Iz Londona se poroča, da je Turčija dobila 30 milijonov goldinarjev na posodbo pri Londonskih hišah. Angleška vlada je bila za poroka.

Na Francozem se uže začinja kraljevsko strahovanje in rovanje proti republiki. „Journal Officiel“ objavlja, da je novo ministerstvo odstavilo 42 (republikanskih) prefektov, in 21 jih je premestilo. Torej Broglije pometa uže močno. Kaj se bode iz tega naredilo? Dobrega za Francoze teško kaj. Vendar upamo, da se bode Mac-Mahon koncem varoval tudi predaleč na desno stopati ter Nemčijo in Italijo proti sebi zopet nahujskati.

Dopisi.

Iz gorenje savinjske doline 21. maja [Izv. dop.] Dva Ljubenska dopisnika sta v „Slov. Gospodarji“, v št. 17. in 19. tožbo izrekla zoper sedanjega župana gosp. Ivana Žmavca, narodnjaka na Ljubnem. Ali sodniki po dolipi sodijo stvar drugače, kakor pa sta dopisnika v „Gospodarji“ tožbo naredila. In sicer tako-le se izrekajo drugi: da je bil Žmavec jeden najmarljivejših županov na Ljubnem, ker le on je tiste razposajence nekaj s svojo eneržijo ukrotil, kateri so uže take nerednosti doprinašali, da bi si kakov potnik kmalu po dnevi ne bi bil upal skozi trg iti, ker pri belem dnevu so se uže okna po trgu pobijala, in po noči so se na cesti potnikom brane in plugi nastavljali itd. Sedaj so se z veliko sodnijsko kaznijo ti razposajenci ukrotili. Res je, žalibog, da iz mej 20 teh razposajencev sedi tudi jeden možak, katerega cela dolina omiluje, da je tako nesrečen bil, da se je mej to druhal enkrat pomešal; ali ljubenski župan nij bil sodnik. Da je g. Ivan Žmavec pošten narodnjak, to se je vsikdar izkazal pri volitvah; da ima od občinstva še dosti vpliva, priča mu to, da je tudi pri družih podvzetjih v odboru. Da bi ga

dopisnika pred svetom bolj ogrdila, sta se poslužila tudi dosti neresnice. Evo to so: neresnično je, da bi bil dal sedanji župan pred 4 leti po nemško zastran občinske volitve oklicati, ker tisti čas še on nij bil župan, torej tudi nij mogel ne po nemško, ne po slovensko oklicev dajati. Tudi to je izmišljeno, da je letošnje leto dal sklicati nalašč na belo nedeljo ali na veliko cerkveno opravilo pri Belih vodah, da je šlo k Belim vodam vse na božjo pot. Vem, da na Ljubnem nijste taki pobožnjaki, da bi 7 ur daleč vsi gospodarji na božjo pot otšli. Ko bi to bilo, moral bi župan koledar v rokah imeti in dobro preštudirati, katero nedeljo 7 ur okrog Ljubnega ne bode pri nobeneji cerkvi kako blagoslovljenje, ali kakšnega večjega cerkvenega opravila. Nadalje tožujeta dopisnika, da ima župan v občinskem odboru samo žlahto. No to bi kazalo, da ima on in njega žlahta največ upliva v občini. Pa tudi to nij resnica, kajti le jeden mu je v rodu, ta je g. Pikel. Nadalje ga tudi tožujeta, da se je udeležil necega plesa in pustne dni celo maškerade. To je smeha vredno, da ga za kaj tacega javno tožujeta. Saj se po mestih, kakor tudi po družih trgih in selih poštenih plesov in pustnih veselice radi udeležujejo razni stanovi in razni narodi, in če kdo kake druge nerednosti ne stori, ne štejejo mu nič v greh udeležjenja veselice. Dopisnika nič ne omenita njegovih občinskih računov, katere vam je uže zdavnaj položil od svojega županstva, katere mu je celi občinski odbor potrdil! Na dalje tožujeta, da se po krčmah črez policajno uro močno patrolira; a mislite si, da tega so krivi le vaši razposajenci: nobeden poštenjak si ne bi mislil, da se bode našlo tako človeče, da se bode vstopil na stran teh divjakov in orožje potegnil zoper poštenega župana. Dokazujeta pa tudi, da je pri zadnjih volitvah za občino popolnem propal. Zakaj pa nijsta tudi tega omenila, da se je pred volitvijo za trdo izrekel, da se on v občinski odbor nikakor ne dá nič več voliti, in da ga je še g. kaplan silil, da naj se pusti voliti.

Iz Gradca 22. maja. [Izvirni dop.] (Štajersko umeteljniško društvo.) Štajersko umeteljniško društvo je napravilo v tekočem mesecu svojo 27. razstavo podob. Ker razstava ne traja dolgo in ker se nahajajo v njej jako zanimive reči, opozoriti hočemo Slovence, da prišedši v Gradec ne opustijo obiskati te razstave. Vstopi se lahko vsak dan in za malo svoto 20 ali 40 novcev. Kritike o posameznih umotvorih čestitim čitateljem „Sl.

„Zakaj pa ste tu prav sami?“ vprašal je. „Zakaj pa nijste šli h koncertu?“

„Boli me glava.“

„Opazil sem to pri kosilu. Kaj vam še nij odleglo?“

„Ne, zdi se mi, da ne.“

„Pojdite hodit malo z menoj v predvežji gori in doli. To vam bode delo dobro.“

Šla je z njim. In jako jo je kratkočasil ter jej pripovedoval mnogo šaljevih dogodbic. Posrečilo se mu je, da se je zasmehljala in celo zasmijala; in videl se je jako zadovoljnega, da se mu je bilo to posrečilo. Povedal jej je mnogo veselih dogodbic, katere je videl ali slišal, odkar opazuje življenje v Saratogi; nazadnje pa jo je vprašal, ali se jej ne zdi to jako brezsrčna igrača.

Jerica se je začudila temu vprašanju. Vprašala ga je, kaj misli reči s tem.

„Kaj se vam ne zdi zelo smešno, če

pride toliko tisoč ljudi sem, da bi se razveseljevali?“

„Ne vem,“ odvrnila je Jerica; „a dozdevalo se mi nij to. Mislila bi, da je nekaj izvrstnega za one, ki se res razveseljujejo.“

„In koliko je tacih?“

„Menila bi, da večina njih.“

„Ne, nikakor ne. Nad polovico jih odpotuje nesrečnih in skoro vsi drugi pa nezadovoljni.“

„Kaj mislite vi? Jaz pa sem mislila, da je mičnost kraja v tem, da se vidi toliko srečnih obrazov. Zdeli so se mi skoro vsi srečni.“

„O to je vse le na videz. In če hočete opazovati, tako so oni, ki so denes srečni, jutri nesrečni dovelj. Ubogo dete! vi sami ste bili včeraj še srečni, a denes nijste več.“

(Dalje prih.)

Naroda" ponujali ne bomo, ker to nij namen teh vrstic. Bilo bi to tudi drzno podvzetje za nas nestrokovnjake. Saj slovenskemu svetu nij neznano, kako različno so sodili strokovnjaki Maxovo podobo, predstavljajočo Kristovo glavo. In tudi ta je sedaj izpostavljena z dvema drugima istega mojstra; na enej vidimo Marijo Magdaleno, na drugej Judeža izdajalca, samomorilca. — Ta trilogija zavzema posebno sobo in se najbolje obiskuje. Vse tri podobe cenijo se na 45.000 gld. Tretja podoba, katera zasluži našo pozornost, je Herm. Schlösserjeva „Venus Anadyomene“. Bila je ta podoba uže leta 1870 v razstavi ces. akademije v Berlinu odlikovana z zlato svetinjo. Cena jej je 10.000 gld. av. v. Tretje mesto moramo odmeniti dvema slikama A. Tschautscha iz Rima — tudi Schlösser je v Rimu — des Gespensterzug des wilden Jägers in „Undine kehrt zu den Wassergeistern zurück“. Prva ima za podlago znano pravljico o divjem lovcu ter stoji 7000 mark; zadnja se naslanja na pravljico Fr. barona de la Motte-Fouquéja ter stoji 4200 mark. Da sti obedve izborno koncipirani in izpeljani je občna sodba. Nam je ugajala najbolje podoba 39. — vseh je 65 — katera predstavlja kralja Franca I. v ateljeju kiporeza Benv. Cellinija izpostavljen po E. Enderju iz Dunaja. Kralj in kraljica sedita na stoli, za njima je spremstvo. Cellini odkril je obiskovalcem kip, predstavljajoč veličastnega Jupitra na prestolu; v rokah drži znamenja svoje moči, žeslo in bliske. Kako veličastna je slika Cellinija, kako zadostenje se mu izraža v licu, kazaje krasen umotvor! Ponosno se ozira na prišlece, kateri zrejo z začudenjem vsi na kip — razve enega v kardinalske obleki. Mlad pomagač stoji kot okamenel na strani; ne upa si pogledati niti veličanstva v zamaknenosti, niti mojstra. Krasna je tudi podoba 40. Izdelal jo je Cornicelius v Hanavi. Nam je vzbudila vsa druga čutila od prve. Predstavlja namreč Konrada Marburškega, spovednika sv. Elizabete, kateri pusti zadnjo po bratu Gerhardu bičati, ker misli, da je nepokorna; mož sam moli zraven miserere. — Slika strogega spovednika in brezsrčnega redovnika je jako karakteristična; obraz in oči kažejo njegovo notranjest. Elizabeta je popolnem udana pokornica; znamenja spovednikov jeze vidijo se od daleč na njenem nežnem životu, a bič še vedno pada. Podoba velja 10.000 mark.

Naveli smo imenovane glavne umotvore. Vredni pa so vsi, da si jih človek ogleda. H koncu moram še omeniti dva kipa, predstavljajoča še živeča pesnika Hamerlinga in Rogeggerja.

Domače stvari.

(Cesar) je notranjskemu mestu Ložu, ki, kakor znano letos praznuje 400 letnico svojega obstanka, podelil v svojem, kakor tudi v cesaričinem in cesarjevičevem imenu lepo svoto 300 gl. za pridevek k svoti za jedno študentovsko ustanovo, ki bode nosila ime cesarjevo.

(Tatovje v farovži.) V Javorji, okraj ljubljanski, so 29. onega meseca tatovje vlomili v farovž in odnesli za 150 goldinarskih in okolo 150 družih tolarjev, za 100 gl. srebrnih dvajset in petic, 7 cekinov itd. vkup za 587 gld. vrednosti.

(Požar.) Pogorela sta kmeta Anton Gregorčič in Fr. Hočevnar na Kalu, v novo-meškem okraju.

Tržne cene

v Ljubljani 23. maja t. l.
 Pšenica hektoliter 11 gl. 25 kr.; — rez 8 gld. — kr.; — ječmen 5 gld. — kr.; — oves 4 gld. — 20 kr.; ajda 6 gld. 70 kr.; — pros 5 gld. 20 kr. — koruza 7 gld. 20 kr.; kroupir 100 kilogramov 6 gld. 25 kr.; — fižol hektoliter 7 gld. 50 kr.; masla kilogram — gl. 94 kr.; — mast — gld. 85 kr.; — špeh trisen — gld. 78 kr.; — špeh povojen — gld. 75 kr.; jajce po 1²/₃ kr.; — mleka liter 7 kr.; govedine kilogram 50 kr.; — telečine 48 kr.; — svinjsko meso 66 kr.; — sena 100 kilogramov 2 gld. 50 kr. — slame 2 goid. 85 kr.; — arva arja 4 kv. metrov 6 zoid 10 kr. — menka 4 gld. 50 kr.

Dunajska borza 23. maja.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovnih	58 gld. 30 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	64 " 15 "
Zlata renta	70 " 20 "
1860 drž. posojilo	107 " 70 "
Akcije narodne banke	769 " — "
Kreditne akcije	134 " 50 "
London	128 " 95 "
Napol.	10 " 33 ¹ / ₂ "
C. k. cekini	6 " 14 "
Srebro	113 " 10 "
Državne marke	63 " 35 "

Loterijske srečke.

V Linci 19. maja: 33. 90. 75. 71. 89.
 V Trstu 19. maja: 53. 24. 85. 62. 56.

Zahvala.

Za častitljivo udeleževanje pri pogrebu nepozabljive deklice

Emilije Valenta,

se vsem, posebno predstojništvu mestne dekleške šole in gospodom pevcem toplo zahvaljujejo

(133) Žalujejo ostali.
 V Ljubljani, 20. maja 1877.

Vsega zdravilstva dr.

Josip Derč,

dozdaj asistent in sekundar na porodniškem oddelku ljubljanske bionice, si usojja naznanjati, da stanuje od 10. maja naprej na sv. Petra cesti št. 6, pri tleh na levo, in da ordinira od 8. do 10. ure zjutraj. Ubogim zastoj; v ženskih boleznih pa od 3. do 4. ure popoldne. (114—5)

V Ljubljani, 9. maja 1877.

Zvonove

harmonično ubrani s figuralnimi olupšavami.

Brizgalnice (95—6)

za ogenj in za na vrt, pumpe vsake vrste,

prodajejo jako solidno izdelane prav po ceni

Oesterreicher & Freund,

Maschinen-Fabriks-Niederlage,
 WIEN, Akademiestrasse 1.

22. maja:
 Pri Stani: Müller iz Dunaja.
 Pri Stani: Brkholz iz Pruskega. — Wirth iz Dunaja.
 Langel iz Kanize. — Held iz Dunaja. — Roha iz Prage.
 Schwinger iz Zadra. — Waid iz Skofje loka. — Tadič iz Zadra.
 Derbič iz Kranja.
 Pri Mašini: Stauer iz Norimberga. — Murgal iz Lga.
 Globočnik iz Zelenikov. — Pink iz Grada. — Gličeksthal iz Dunaja. — Morč iz Baljaka. — Tendi iz Kobovja. — Schlauf iz Litje. — Hoffman iz Grada. — König iz Brna.

Franc-ove esence za življenje.

Gotovo in skušeno sredstvo proti večini boleznij z vspešnim učinkom in sicer tako, da bi mora vsaka gospodinja tako zdravilo pri hši imeti. (53—50)

Jedino pravo dobiva se pri

Gabriel Piccoli,

lekarnju, na dunajskejši cesti v Ljubljani.

Slovenske knjige.

V „narodnej tiskarni“ se dobé, in morejo tudi po poštnem povzetji naročiti najnovejšé slovenske knjige:

1. „Doktor Zober“, originalen slovensk roman od J. Jurčiča. Cena 60 kr.
2. „Kalifornske povesti“ od Bret Harte-a. Cena 50 kr.
3. „Tugomer“, tragedija v 5. dejanjih. Spisal J. Jurčič. Cena 60 kr.
4. „Na Žerinjah“, izviren roman. Spisal Janko Krsnik. Cena 60 kr.
5. „Župnik Wakefeldski“. Spisal Oliver Goldsmith. Iz angleščine poslovenil Janez Jesenko. Cena 1 gld.
6. „Mej dvema stoloma“, izviren roman. Spisal J. Jurčič. Cena 50 kr.

Slovenske

lepoznanske knjige.

V založbi „Narodne tiskarne“ v Ljubljani so izšle in se morejo dobiti sledeče slovenske knjige:

A. Romani in povesti:

1. Erazem Tatenbah. Izvirna povest, spisal J. Jurčič, velja 50 kr.
2. Meta Holdenis. Roman, francoski spisal Viktor Cherbuliez, poslovenil Davorin Hostnik 50 kr.
3. Kantorčica. Roman s pogorskega zakotja, Češki spisala Karlina Světa; poslovenil Franjo Tomšič, velja 50 kr.
4. Prvi poljub. Novela, spisal J. Skalec. — Na črni zemlji. Novela, spis. J. Skalec, velja 25 kr.
5. Kazen. Novela, francoski spisal H. Rivière, poslovenil Davorin Hostnik. — Cerkev in država v Ameriki. Francoski spisal E. Laboulaye, poslovenil Davorin Hostnik, velja 25 kr.

B. Listki v zvezkih:

- I. zvezek, ki obsega: Stenografija, sp. dr. Ribič. — Životopisje, sp. Rajč Bož. — Prešern, Prešerin ali Prešeren, sp. Fr. Levstik. — Telečja pečenka, novela, sp. J. Jurčič. — N. Machiavelli, sp. dr. Ribič. — Pisma iz Rusije, sp. dr. Celestin. — Trstvo z grozdem na Ruskem, sp. dr. J. Vošnjak. — Čigava bode? Novela, sp. J. Ogrinec. Velja 25 kr.
 - IV. zvezek, ki obsega: Lepi dnevi. Sp. Paulus. — Pláč. Novela. Ruski spisal N. V. Gogol; poslovenil L. Gorenjec. — Nekoliko opazek o izdaji slovenskih narodnih pesnij. Spisal prof. dr. Krek. Velja 25 kr.
- Kdor hoče katero koli teh knjig dobiti, naj piše „Narodne tiskarni“ in jih dobi po poštnem povzetji. Vse skup se dajo za znižano ceno 2 gold.

Zahvala in priporočilo.

Čutim se dolžnega, svojim p. n. gostom za prijazno obiskavanje tukajšnjih čitalniških prostorov ob času, ko sem jaz tam posoval, zahvaljevati se najtopleje in si ob enem dovoljujem najudanejšé poročati, da sem 20. t. m. tukajšnje

„Bierhalle“

(sv. Petra cesta),

prevzel. — Vabim udvorljivo čestito p. n. občinstvo, da mnogo obiskuje to pivarno in vrt, ki je zraven in da se poslužuje živahno kegjišča. Servira se: zajutrek, kosilo in večerja, pravo Schreinerjevo marcevo pivo, na ledu hlajeno, dobra bela in rudeča mižna vina in tudi fina buteljna vina. Trudil se bom, da pazno vodim kupčijo, in da si se solidnim in urnim streženjem po najnižjih cenah vedno zadovoljnost častitih p. n. gostov pridobim.

Prav mnogobrojnemu pohodu se priporoča spoštovanjem

Ivan Tanko.

(131—2)